

XIT

¹ Ihe Pawru ihe, ne Xit ne. Ko hepape amono kar putar newe ihe nehe kury. Ihe aiko Tupàn pe uma'ereko ma'e romo ihe. Zezuz Zaneruwihawete hemono kar teko wanupe a'e, uze'eg imume'u kar pà ihewe a'e. Herexak hemono kar pà hemuze'eg kar pà wemixamixak kwer wanupe a'e. — Epytywà ne wà nehe, a'e mehe uzeruzar wera'u putar herehe a'e wà nehe, i'i Zezuz ihewe. — Emume'u ze'eg azeharomoete har wanupe nehe, i'i ihewe. Ne Xit ne ty, ezeruzar a'e ze'eg rehe nehe. ² Tupàn nahemu'em pixik kwaw a'e. Kwehe mehe, ywy iapo 'ym mehe we, uze'eg nezewe. — Aze teko uzeruzar hera'yr rehe wà nehe, a'e mehe amuigo kar putar a'e teko hepyr tuweharupi ihe wà nehe, i'i. Apurumu'e aha teko ko ze'eg rehe ihe. Xiàro ipyr zaneho àwàm zaiko zane. ³ Amo 'ar mehe Tupàn uze'eg nezewe. — Kutàri ikatu ihewe. Akwaw kar putar hepyr wanur àwàm teko wanupe kutàri nehe, i'i uzeupe. A'e rupi Tupàn zanepyro har a'e, hemur kar wanupe a'e, uze'eg imume'u pà ihewe a'e: kury.

⁴ Ne Xit ne ty. Azeharomoete ereiko hera'yr ài ne ty. Ta'e erezeruzar katu Zaneruwihawete rehe ihe ài xe. Tuwe ikatuahy ma'e uzapo newe a'e wà nehe. Tuwe nemupytu'u kar ma'e wi nekyze re wà nehe no. A'e rupi nerurywete putar tuweharupi nehe.

Xit uma'ereko Kereta ywy rehe a'e

⁵ A'e 'ar mehe urezar yrypyp'o Kereta her ma'e rehe ihe, taw nàngatu nemono kar pà ihe. Nezewe aze'eg newe. — Amo uzeruzar ma'e xe har a'e wà, uzawy Tupàn hape a'e wà. Noho katu kwaw hupi wà. Exak kar wanemiawy kwer wanupe nehe, wamuzewyr kar pà

Tupàn pe nehe, a'e newe. — Eho taw nànnàn nehe, awa wanexanexak pà nehe. Emuigo kar a'e awa uzeruzar ma'e waneruze'egar romo ne wà nehe, a'e newe. (Ta'e naex-aexak kwaw ihe wà xe, nepyr hereko mehe ihe wà xe.)⁶ Aze amo awa ikatuahy a'e nehe, aze pitài zo hemireko a'e nehe, aze ta'yr uzeruzar ma'e romo wanekon a'e wà nehe no, aze nuwata kwaw ikatu 'ymaw rupi a'e wà nehe, aze oho uze'eg rupi a'e wà nehe no, a'e mehe a'e awa upuner uzeruzar ma'e waneruze'egar romo weko haw rehe a'e nehe.

⁷ Uzeruzar ma'e waneruze'egar a'e wà, uzapo tuwe Tupàn pe uma'ereko haw a'e wà. A'e rupi nuzapo pixik kwaw ikatu 'ym ma'e wà. Nuiko wera'u kwaw amogwer wanuwi wà. Tuwe nuikwahy e kwaw na'arewahy wà nehe. Tuwe nuzàmàtyry'ym e kwaw amogwer wà nehe. Tuwe nuputar kwaw ma'e tetea'u uzeupe wà nehe.⁸ Aze teko hàpuz me ur wà nehe, umuixe kar putar wà nehe, omono putar temi'u wanupe wà nehe. Umupytu'u kar wàpuz me wà nehe. Xo ikatuahy ma'e rehe ipurapo wer wà. Uzeruze'eg tuwe wà. Uzapo ikatuahy ma'e amogwer wanupe wà. Uzapo Tupàn hemiapo putar haw tuweharupi wà, uzemonokatu pà ikatu 'ym ma'e wi izupe wà. Uzeruze'eg wà, Tupàn hape rupi oho pà wà.⁹ Tuweharupi oho ze'eg azeharomoete har rupi wà. Nuzawy kwaw hehe purumu'e haw wà. Zapuner a'e ze'eg heruzar haw rehe zane. Amume'u a'e ze'eg teko wanupe ihe no. Nezewe mehe uzeruzar ma'e waneruze'egar a'e wà nehe kury, upuner ze'eg azeharomoete har rehe upurumu'e haw rehe a'e wà nehe kury. A'e rupi aze amo ae upurumu'e ma'e ur a'e pe nehe, aze ipurawy kar wer Tupàn hape rehe amogwer wanupe nehe, a'e mehe a'e pureruze'eg ma'e upuner ze'eg azeharomoete har imume'u haw rehe wanupe nehe, iawy awer hexak kar pà wanupe nehe.

¹⁰ Heta tetea'u teko Tupàn hape rupi oho 'ym ma'e a'e wà kury. Uze'eze'eg e waiko wà. Hemu'em amogwer wanupe wà. Amo zutew Zezuz rehe uzeruzar ma'e a'e wà no, nezewegatete wanekon a'e wà no. Uze'eze'eg e wera'u amogwer wanuwi wà, ma'e iapo kar pà wàmuzgwer waze'eg rupi wà, amogwer wanupe wà. Nezewe mehe uzawy Tupàn hape wà. ¹¹ Emupyту'u kar nezewe waze'eg ire ne wà nehe kury. Ta'e uzawy kar Tupàn hape amo teko wanupe a'e wà xe, waànàànàm wanupe a'e wà no xe. Ta'e upurumu'e ze'eg ikatu 'ym ma'e rehe a'e wà xe. Ta'e heko wer hemetarer katu ma'e romo a'e wà no xe, upurumu'e pà a'e wà no xe. Na'ikatu kwaw nezewe iapo haw Tupàn pe a'e. ¹² Amo purumu'e ma'e a'e pe har uze'eg nezewe a'e. — Kereta ywy rehe har a'e wà, hemu'em ma'e romo wanekon a'e wà. Ikatu 'ym ma'e romo wanekon wà. Iranahy wà. Umai'u haw rehe zo ima'enukwaw wà, i'i uivy rehe har wanehe. ¹³ Ize'eg awer a'e, azeharomoeteahy a'e. Na'ikatu pixik kwaw a'e pe har a'e wà. A'e rupi eze'eg ahyahy wakatu 'ymaw rehe wanupe nehe. A'e rupi upytu'u putar ikatu 'ym ma'e iapo re wà nehe no. A'e rupi uzeruzar katu putar Zezuz rehe wà nehe no. ¹⁴ — Peho zo penàmuzgwer waze'eg rupi nehe ty wà, ere wanupe nehe, Xit. — Peho zo teko waze'eg rupi nehe, aze a'e teko numume'u kwaw ze'eg azeharomoete har wà nehe, ere wanupe nehe. ¹⁵ Zutew uze'eg nezewe zanewe a'e wà, — Pezekwaku ma'e tetea'u i'u 'ym pà nehe, i'i waiko zanewe wà. — Pezapo zo agweagwer ma'e nehe, i'i waiko zanewe wà. — Nan kwaw pa, a'e newe. Aze teko uzapo ikatu 'ym ma'e iko a'e nehe, aze nuzeruzar kwaw Zezuz rehe a'e nehe, a'e mehe hemiapo kwer ikatu 'ym ma'e upyta putar ipy'a pupe a'e nehe, a'e mehe a'e teko nukwaw kwaw ikatu ma'e iapo haw a'e nehe. A'e rupi aze uzekwaku nehe, na'ikatu kwaw Tupàn pe nehe, aze

nuzekwaku kwaw nehe, a'e rupi katete nehe no, ta'e ipy'a na'ikatu kwaw Tupàn pe xe. Aze teko uzapo ikatu ma'e oho iko a'e nehe, aze uzeruzar katu Zezuz rehe a'e nehe, a'e mehe naheta kwaw zekwaku haw izupe nehe, ta'e ipy'a ikatuahy Tupàn pe a'e nehe xe. ¹⁶ A'e Tupàn ze'eg heruzar 'ymar uze'eg mua'u nezewe wà. — Kwa, urukwaw katu Tupàn ure, urumuwete katu uruiko ure, i'i mua'u waiko wà. Nan kwaw pa. Agwer teko wanemiapo kwer uzawy Tupàn ikwaw par wanemiapo kwer a'e wà. Na'ikatu kwaw Tupàn pe wà kury. Noho kwaw Tupàn ze'eg rupi wà. A'e rupi nupuner pixik kwaw ikatu ma'e iapo haw rehe wà.

2

Uze'eg Tupàn ze'eg imume'u katu haw rehe xe a'e kury

¹ Ne ty, epurumu'e Tupàn ze'eg azeharomoete har rehe nehe ty. Eruzar kar nehe, uzeruzar ma'e wanupe nehe. ² Eze'eg awa tua'u ma'e wanupe nehe. — Peka'u zo nehe ty wà, ere wanupe nehe. — Peiko zo he'o ma'e ài nehe ty wà, ere wanupe nehe. — Pezeruze'eg pezehezehe nehe, ere wanupe nehe. — Pezeruzar wiwi Zezuz rehe nehe, ere wanupe nehe. — Pepuruamutar tuwe peho peiko nehe, ere wanupe nehe. — Aze pepuraraw ma'erahy nehe, pepytu'u zo pezeruzar ire nehe, ere wanupe nehe. ³ Eze'eg kuzàgwer ihya'u ma'e wanupe nehe. — Pe no zàkwà wà. Pemuwete katu Tupàn nehe, ikatu ma'e iapo pà nehe, ere wanupe nehe. — Peze'eg zemueteahy zo amogwer wanehe nehe, ere wanupe nehe. Kàwiahya uzeapo teko wazar romo a'e. Peiko zo a'e teko wazàwe nehe, zàkwà wà, ere wanupe nehe. — Pezapo ikatuahy ma'e peho peiko nehe, a'e rupi amogwer kuzà ihya'ujete 'ym ma'e a'e wà nehe no, uzapo putar ikatuahy ma'e oho waiko a'e wà nehe no, pezàwegatete a'e wà nehe no, ere wanupe nehe. ⁴ Kuzà ihya'u ma'e wà nehe no, tuwe uze'eg kuzà ihya'u

'ym ma'e wanupe wà nehe no. — Pezamutar katu pemen pe wà nehe kyn wà, pezamutar katu pememyr pe wà nehe no kyn wà, tuwe i'i wanupe wà nehe no.

⁵ — Pezeruze'eg pezehezehe nehe no, ere wanupe nehe. — Peho zo pemen 'ym wapuhe nehe. Pema'ereko penàpuz me nehe. Pezapo ikatuaahy ma'e amogwer wanupe nehe no. Pezapo ma'e pemen waze'eg heruzar pà nehe no. A'e rupi, amogwer uze'eg putar nezewe penehe a'e wà nehe. — Kwa, ikatuaahy Tupàn ze'eg a'e, ta'e hehe uzeruzar ma'e ikatuaahy ma'e romo wanekon a'e wà xe, i'i putar peme wà nehe, ere wanupe nehe no.

⁶ — Pezeruze'eg nehe ty wà, ere awa tua'u 'ym ma'e wanupe nehe. ⁷ Ne Xit ne ty, ezapo ikatuaahy ma'e eho iko nehe no ty. A'e rupi amogwer a'e wà nehe no, ukwaw putar ikatu ma'e iapo haw a'e wà nehe no, ne ài a'e wà nehe no. Tupàn ze'eg imume'u mehe, emume'u ze'eg azeharomoete har teko wanupe nehe. Emume'u zo amo ae ze'eg nehe. Ezeruze'eg eho iko amogwer wanehe nehe. ⁸ Emume'u ze'eg azeharomoete har amogwer wanupe nehe, neremu'em 'ym pà wanupe nehe. A'e rupi neamutar 'ymar a'e wà nehe, imaranugar putar newi a'e wà nehe, ta'e eremume'u ze'eg azeharomoete har eho iko wanupe xe. A'e rupi nuze'eg zemueteahy kwaw zanerehe wà nehe. Nuze'eg zemueteahy kwaw uzeruzar ma'e wanehe wà nehe.

⁹ Eze'eg nezewe uma'ereko e ma'e wanupe nehe, aze uma'ereko e amo pe wà nehe. — Pezapo ma'e peho peiko pezar waze'eg heruzar pà nehe, ere wanupe nehe. — Pema'ereko katu wanupe nehe, wamuryw kar pà nehe, ere wanupe nehe. Aze uzapo kar ma'e peme wà nehe, peze'eg zo nezewe, — Nazapo kwaw a'e ma'e neremiapo karer ihe nehe, peze zo wanupe nehe. ¹⁰ — Pemunar zo pezar ma'e rehe nehe, ere wanupe nehe. — Pema'ereko

katu tuwe wanupe nehe, pezar ma'e rehe pezekaiw katu pà nehe. A'e rupi pezar uze'eg putar nezewe penehe a'e wà nehe, ere wanupe nehe. — Kwa, ikatuahy ihewe uma'ereko ma'e a'e wà, i'i putar peme wà nehe. — Nuiko kwaw imunar ma'e romo wà, i'i putar peme wà nehe. — Uma'ereko katu ma'e romo wanekon wà, i'i putar peme wà nehe, penehe uze'eg pà wà nehe, ere wanupe nehe. — A'e rupi pezar i'i putar uzeupe wà nehe. — Kwa, Tupàn hemiruze'eg a'e wà, ikatuahy a'e wà pa, ipuràg eteahy wanemiapo kwer a'e wà no, i'i putar wà nehe, ere wanupe nehe, uma'ereko e ma'e wanupe nehe. — A'e rupi Tupàn ze'eg azeharomoeteahy a'e pa, i'i putar a'e wà nehe no, zanepyro har rehe uze'eg pà a'e wà nehe no, ere wanupe nehe.

¹¹ Tupàn a'e kury, nezewe uze'eg teko nànnàn kury. — Aze pezeruzar herehe nehe, a'e mehe apumuigo kar putar tuweharupi hepyr ihe nehe, i'i wanupe. ¹² — Hekatu haw aexak kar putar peme nehe, pemupytu'u kar pà ikatu 'ym ma'e iapo re ihe nehe. Aze peputar ikatu 'ym ma'e nehe, apupytywà putar izuwi petyryk mehe ihe nehe. A'e rupi pezeruze'eg nehe. Ikatuahy ma'e zutyka'i pezapo putar peho peiko nehe no. Pezapo heremiapo putar haw nehe, i'i iko purupe. ¹³ Tupàn a'e, ikàg wera'u amogwer wanuwi a'e. Amo 'ar mehe nehe, umur kar wi putar Zaneruwihawete Zezuz Zanepyro har a'e nehe, ko ywy rehe a'e nehe, ikàgaw ipuràgaw hexak kar pà teko wanupe a'e nehe. A'e 'ar mehe nehe, Zezuz wiko putar tuwihaw romo a'e nehe. Wiko putar teko ko ywy rehe har paw wanuwihaw romo nehe. ¹⁴ Zezuz a'e, uzemono zanerekuzaromo a'e, uzezuka kar pà a'e. Umàno ikatu 'ym ma'e zaneremiapo kwer hekuzaromo. A'e rupi umunryk kar ikatu 'ym ma'e zanewi. Zanemukatu uzeupe no. A'e rupi zanepurapo wer tuwe ikatuahy ma'e rehe amogwer

wanupe zane kury, Tupàn pe zane no.

¹⁵ Emume'u ko ze'eg eho amogwer wanupe nehe ty, Xit. Ezapo kar ikatuahy ma'e wanupe nehe no. Aze uzapo ikatu 'ym ma'e a'e wà nehe, a'e mehe eze'eg wanupe nehe, wanemiapo kwer rehe nehe. — Pezapo zo nezewe haw nehe ty wà, ere wanupe nehe. Uzeruzar ma'e nepyr har a'e wà, tuwe uzekaiw katu neze'eg rehe a'e wà nehe. Tuwe weruzar neze'eg wà nehe no.

3

Uze'eg ikatu ma'e iapo haw rehe xe a'e kury

¹ Eze'eg nezewe uzeruzar ma'e wanupe nehe kury. — Pezeruze'eg peneruze'egar wanehe nehe, waze'eg heruzar pà nehe, ere wanupe nehe. — Aze uzapo kar ma'e peme wà nehe, aze a'e ma'e ikatu nehe, a'e mehe pezapo a'e ma'e nehe, ere wanupe nehe. — Pepurapo wer ikatuahy ma'e rehe tuweharupi nehe, wyzài ma'e rehe nehe, wyzài 'ar mehe nehe, ere wanupe nehe. ² Peze'eg zemueteahy zo amogwer wanehe nehe. Pepuruzukaiw zo amogwer wanupe nehe no. Ikatuahy ma'e romo peiko nehe, teko nànnàn nehe. Peze'egatu amogwer wanehe nehe. Pezapo ikatuahy ma'e wanupe nehe no, teko nànnàn nehe. ³ Ta'e zane zaiko nezewe zane no xe, izypy mehe zane no xe. Naxikwaw kwaw ikatu ma'e iapo haw. Naxikwaw kwaw Tupàn ze'eg. Naxiapo kwaw Tupàn hemiapo putar haw. Ikatu 'ym ma'e xiapo zaha zaiko, ta'e temu'emaw rupi zaha zaiko a'e 'ar rehe xe. Xiapo xo zaneremiapo putar haw zaha zaiko. Nan kwaw pa. Zaneremiapo putar haw na'ikatu kwaw Tupàn pe. Zanerurywete wer zepe tuweharupi, ikatu 'ym ma'e iapo pà. A'e rupi nazapuner kwaw ikatu 'ymaw wi zaneytyrykaw rehe. A'e rupi zanereko wer wiwi ikatu 'ym ma'e rehe no. Xiputar amogwer wama'e wanuwi no,

xiputar wanemetarer no. Teko nazaneamutar kwaw wà. Naxiamutar kwaw zane wà no. ⁴ Na'e amo 'ar mehe xikwaw Tupàn kury. A'e ikatuaahy a'e, ta'e zanepuhareko katu a'e xe, ta'e zaneamutar katu a'e xe. Ipurumuigo kar wer zanerehe uzepyr, zanepyro pà ikatu 'ym ma'e wi tatahu wi.

⁵ Zazeruzar hehe. A'e mehe zanepyro tatahu wi. Naxiapo kwaw amo ikatu ma'e zanezepyro kar pà izupe. Zanepuhareko katu a'e. A'e rupi a'e ae zanepyro tatahu wi ikatu 'ym ma'e wi. Zanepyro haw a'e, nuzawy kwaw zanemuzahazahakaw a'e. Tekwe Puràg zanemuzahazahakar romo hekon a'e. Zanemuigo kar putar Tupàn pyr tuweharupi nehe, tatahu pe zanemono kar 'ym pà nehe. ⁶ Umur tuwe Tupàn Wekwe Puràg zanewe. Uhyk zanewe kury. Zezuz Zaneruwihawete a'e, zanemuigo kar har romo hekon a'e. A'e rupi Tupàn umur kar Wekwe Puràg zanewe, ta'e zazeruzar hehe zane xe. ⁷ Zanepuhareko no. A'e rupi nuzepyk kwaw zanerehe nehe, ta'e uzepyk wa'yr rehe xe. A'e rupi zanemuigo kar putar uzepyr tuweharupi nehe, wa'yr ài nehe. Xiàro tuwe ipyr zanereko àwàm nehe kury. ⁸ Ihe Pawru ihe, ko heze'eg paw rupi azeharomoete ihe. Tupàn rehe uzeruzar ma'e a'e wà nehe, xo ikatu ma'e zo uzapo putar a'e wà nehe. Ko heze'eg ikatuaahy teko wanupe. ⁹ Aze teko uze'eze'eg e wàmuzgwer wanemiapo kwer rehe wà nehe, etyryk wanuwi nehe. Aze uze'eg ahyahy uzeupeupe wà nehe no, etyryk wanuwi nehe no. Aze amo teko ur wikwahy pà nezekwaku 'ymaw rehe newe uze'eg pà nehe, ezekaiw zo ize'eg rehe nehe. Aze — Màràzàwe tuwe nereho kwaw tàmuzgwer ze'eg rupi ne, aze i'i newe nehe, ezekaiw zo ize'eg rehe nehe. Aze erezàmàtyry'ym nehe, a'e mehe nanekatu kwaw nehe, ta'e nezewe mehe eretyryk putar Tupàn ikatu haw wi nehe xe. ¹⁰ Aze amo uzeruzar ma'e umuzeàmàtyry'ym

kar amo teko a'e wà nehe, a'e mehe eze'eg nezewe izupe nehe. — Na'ikatu kwaw nezewe neremiapo kwer ne, ere izupe nehe. Aze umuzuapyr wi nezewe haw nehe, eruze'eg wi eho nehe no. Aze umuzuapyr wiwi nezewe haw nehe no, a'e mehe emuhem kar a'e teko uzeruzar ma'e wazemono'ogaw wi nehe. A'e rupi uzemumikahy putar ru'u nehe. ¹¹ Agwer teko uzawy tuwe Tupàn hape a'e wà. Uzapo tuwe ikatu 'ym ma'e oho waiko wà, a'e rupi xikwaw wakatu 'ymaw zane.

Upaw etea'i kury

¹² Ihe Pawru ihe, ne Xit ne ty. Amono kar putar amo awa nepyr ihe nehe kury. Aze ru'u Ar amono kar putar nehe, aze ru'u Xik. Nepyr ihem ire nehe, eho Niko tawhu pe nehe. Aiko putar a'e pe ihe nehe, a'e pe nezur mehe nehe. Amumaw putar 'ar huwixàg ma'e paw a'e pe hepyta pà nehe kury. ¹³ Moko awa nepyr wanekon a'e wà. Zen awa ipy her romo a'e. Apor inugwer her romo a'e no. Wata putar oho amo ywy rehe wà nehe. Epytywà waho mehe ne wà nehe. Emono wanemimutar wanupe nehe, waho mehe nehe. ¹⁴ Uzeruzar ma'e nepyr har a'e wà, tuwe uzapo ikatuahy ma'e oho waiko a'e wà nehe. — Pepytywàgatu ma'e hereko 'ymar pe wà nehe, ere wanupe nehe. — Pepytywàgatu ima'uhez ma'e pe wà nehe no, ima'eahy ma'e pe wà nehe no, ere wanupe nehe no. — Peiko zo ma'e iapo 'ymar romo nehe. Pema'ereko haw iapo mehe pema'ereko tuwe Tupàn pe nehe, ere wanupe nehe no.

¹⁵ Hepyr har ize'eg wer newe a'e wà kury, — Nekatu pa, i'i newe wà kury, uze'eg imono kar pà newe wà kury. Emono kar ureze'eg ureamutar har wanupe nehe no, zanezeruzar haw rehe nehe no. Tuwe Tupàn uzapo ikatuahy ma'e newe a'e nehe no. Upaw kwez kury. Pawru

Tupàn ze'eg

Bible without Deuterocanon in Guajajara (BR:gub:Guajajara)

copyright © 2007 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Guajajara

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Guajajara [gub], Brazil

Copyright Information

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9788531109713

The Bible without Deuterocanon

in Guajajara

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-03-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Jan 2022 from source files dated 30 Nov 2021

0aad8539-54cc-5543-91cd-25f61502645a